

Ya kapı bağışa, ya bağış kapıya uygun olmalı

Bir hükümdar, tebaasına yayınladığı bir fermanın başında kendisini hangi sıfatla tanıtıyorsa, o hükümdarın önceliği odur. Cenâb-ı Hakk, Kur'an'ın her kapısını (sureleri) **Rahmân** ve **Rahîm** anahtarıyla açarak şunu ilan eder:

“Ey kulum, seninle olan münasebetim her şeyden önce merhamet üzerinedir. Gazabımdan önce rahmetim gelir.” Besmele'deki bu sıfatlar bir nevi “eman” (güvenlik) yazısıdır. Bir kul “Bismillahirrahmanirrahim” dediğinde, aslında Allah'ın o sonsuz merhamet denizine atlamış olur.

Fahrudin Razi Hazretleri bu konu hakkında şöyle der.

Cenâb-ı Hakk kendisini Rahmân ve Rahîm diye adlandırdı. O halde, nasıl merhamet etmesin?

Anlatıldığına göre, bir dilenci zengin bir kimsenin kapısında durarak, bir şeyler istemişti. Bunun üzerine kendisine çok cüz'î bir şey verildi. İkinci gün, elinde bir baltayla geldi ve kapıyı kırmaya başladı. Ona, “Ne yapıyorsun?” denilince, şöyle cevap verdi: **“Ya kapı, bahşedilene uygun veyahut da yapılan bağışın kapıya uygun olması gerekir.”**

Dilencinin baltayla kapıya dayanması, zahiren bir nezaketsizlik gibi görünse de batınen müthiş bir hakikate işaret eder: **“Eğer bu kapı bir sultanın kapıysa, buradan çıkan sadaka da sultana yakışır olmalıdır.”**

- **Sultanın Kapısı:** Allah'ın *Rahmân* ve *Rahîm* isimleridir. Bu kapı sonsuzdur, geniştir ve herkese açıktır.
- **Bağışın Niteliği:** Kul, kendi küçük amellerine veya sınırlı liyakatine değil; Allah'ın isimlerinin büyüklüğüne bakarak talep eder. Yani “Ya Rabbi, benim küçüklüğüme değil, Senin büyüklüğüne yakışanı ver,” demenin bir başka yoludur bu.

“Ey Rabbimiz! Merhamet denizleri, senin rahmetine nisbetle, zerrenin senin Arşına olan nisbetinden daha küçüktür. Kitabının başında rahmetinin sıfatını, kullarına bildirdin. Binâenaleyh, bizi rahmetinden ve lütfundan mahrum bırakma.”